

*EU:n rautatievastuuasetuksen
täytäntöönpano*

Lausuntotiivistelmä

LAUSUNTOJA JA SELVITYKSIÄ 2009:15

*EU:n rautatievastuuasetuksen
täytäntöönpano*

Lausuntotiivistelmä

OIKEUSMINISTERIÖ

ISSN 1458-7149

ISBN 978-952-885-9 (nid.)

ISBN 978-952-886-6 (PDF)

Oikeusministeriö

Helsinki 2009

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
9.6.2009

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)		Julkaisun laji lausuntotiivistelmä	
Sofia Aspelund		Toimeksiantaja Oikeusministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi EU:n rautatievastuuasetuksen täytäntöönpano. Lausuntotiivistelmä			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä			
<p>Oikeusministeriö on laatinut yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa muistion EU:n rautatievastuuasetuksen voimaan tuloon liittyvistä lainsäädäntötoimista, erityisesti siitä, miltä osin Suomen on perusteltua käyttää jäsenvaltioille myönnettyä oikeutta rajoittaa asetuksen soveltamisalaa. Oikeusministeriö pyysi muistiosta lausuntoa 18 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoi 17 tahoa.</p> <p>Lausunnonantajat suhtautuivat pääosin myönteisesti oikeusministeriön muistiossa esittämiin alustaviin kantoihin. Vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuutta koskevan poikkeusluvan käyttämiseen useat lausunnonantajat suhtautuivat kuitenkin kielteisesti.</p> <p>Useat lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti myös oikeusministeriön näkemykseen rautatievastuuasetuksen vakiokorvausjärjestelmän ja kansallisen korvaussäätelyn yhteensovittamisesta. Kuitenkin kaksi lausunnonantajaa katsoi, että asetuksen mukaista vakiokorvausta ei tulisi vähentää mahdollisesta vahingonkorvauksesta, vaan korvausjärjestelmien tulisi olla rinnakkaiset.</p>			
Avainsanat: (asiasanat) rautatiekuljetus			
Muut tiedot (Oskari- ja HARE-numero, muu viitenumero) OM 27/41/2007, OM009:00/2009			
Sarjan nimi ja numero Oikeusministeriön lausuntoja ja selvityksiä 2009:15		ISSN 1458-7149	ISBN 978-952-466-885-9 (nid.) 978-952-466-886-6 (PDF)
Kokonaissivumäärä 20	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	

PRESENTATIONSBLAD

JUSTITIEMINISTERIET

Utgivningsdatum
9.6.2009

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation Remissammandrag	
Sofia Aspelund		Uppdragsgivare Justitieministeriet	
		Datum då organet tillsattes	
Publikation (även den finska titeln) Implementering av EU-förordningen om järnvägars ansvar. Remissammandrag (EU:n rautatievastuusetuksen täytäntöönpano. Lausuntotiivistelmä)			
Publikationens delar			
Referat			
<p>Justitieministeriet har i samråd med kommunikationsministeriet utarbetat en promemoria om lagstiftningsåtgärder som hör samman med ikraftträdandet av EU-förordningen om järnvägars ansvar, särskilt om när det är motiverat att Finland använder sig av medlemsstaternas rätt att begränsa förordningens tillämpningsområde. Justitieministeriet skickade ut promemorian på remiss till 18 myndigheter och organ. Svar inkom från 17 remissinstanser.</p> <p>Remissinstanserna förhöll sig huvudsakligen positivt till de preliminära ställningstaganden som justitieministeriet presenterade i promemorian. Flera remissorgan förhöll sig dock negativt till dispens från kravet på assistans till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.</p> <p>Flera remissorgan förhöll sig positivt även till justitieministeriets syn på samordnandet av ersättningssystemet enligt förordningen och de nationella bestämmelserna om ersättning. Två remissorgan ansåg dock att en standardsättning enligt förordningen inte bör dras av från ett eventuellt skadestånd, utan att ersättningssystemen i stället bör vara parallella.</p>			
Nyckelord järnvägstransport			
Övriga uppgifter (Oskari- och HARE-numren, andra referensnumren) OM 27/41/2007, OM009:00/2009			
Seriens namn och nummer Justitieministeriet, Utlåtanden och utredningar 2009:15		ISSN 1458-7149	ISBN 978-952-466-885-9 (häft.) 978-952-466-886-6 (PDF)
Sidoantal 20	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Justitieministeriet		Förlag Justitieministeriet	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	11
2 YHTEENVETO LAUSUNNOISTA.....	11
3 YLEISTÄ.....	11
4 NÄKEMYKSET POIKKEUSLUVISTA.....	12
4.1 Poikkeuslupa asetuksen soveltamisen lykkäämiseksi kotimaanliikenteessä	12
4.2 Poikkeuslupa kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisen liikenteen osalta	12
<i>Lipunmyynti- ja varausjärjestelmät (10 artikla)</i>	12
<i>Korvausvastuu (17 artikla)</i>	13
<i>Ateria- ja majoitusvelvollisuus (18 artiklan 2 kohta)</i>	13
<i>Vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuus</i> <i>(22–24 artikla)</i>	13
<i>Muut artiklat</i>	14
4.3 Poikkeuslupa Suomen ja Venäjän välisen liikenteen osalta.....	14
4.4 Rautatievastuuasetuksen vakiokorvausjärjestelmän ja kansallisen korvaussääntelyn yhteensovittaminen	15
5 MUUT HUOMIOT	15
LIITE.....	17

1 JOHDANTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista ((EY) N:o 1371/2007, jäljempänä rautatievastuuasetus) hyväksyttiin joulukuussa 2007, ja se tulee voimaan 3 päivänä joulukuuta 2009. Asetusta on sovellettava suoraan kaikissa jäsenvaltioissa.

Oikeusministeriö on laatinut yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa 10.3.2009 päivätyin muistion EU:n rautatievastuuasetuksen voimaan tulon liittyvistä lainsäädäntötoimista, erityisesti siitä, miltä osin Suomen on perusteltua käyttää asetuksen 2 artiklan 4–6 kohdissa jäsenvaltioille myönnettyä oikeutta rajoittaa asetuksen soveltamisalaa. Muistion sisältö ilmenee tiivistelmän 4 jaksosta asiakohdittain.

Oikeusministeriö pyysi muistiosta lausuntoa 18 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoi 17 tahoja. Tiivistelmän liitteessä on lueteltu ne viranomaiset ja yhteisöt, joilta on pyydetty lausuntoa, sekä ne, jotka ovat antaneet lausunnon.

2 YHTEENVETO LAUSUNNOISTA

Lausunnonantajat suhtautuvat pääosin myönteisesti oikeusministeriön muistiossa esittämiin alustaviin kantoihin. Vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuutta koskevan poikkeusluvan käyttämiseen useat lausunnonantajat suhtautuvat kuitenkin kielteisesti.

Useat lausunnonantajat suhtautuvat myönteisesti myös oikeusministeriön näkemykseen rautatievastuuasetuksen vakiokorvausjärjestelmän ja kansallisen korvaussääntelyn yhteensovittamisesta. Kuitenkin kaksi lausunnonantajaa katsoo, että asetuksen mukaista vakiokorvausta ei tulisi vähentää mahdollisesta vahingonkorvauksesta, vaan korvausjärjestelmien tulisi olla rinnakkaiset.

3 YLEISTÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö, Suomen Asianajajaliitto ja Suomen Kuntaliitto pitävät oikeusministeriön kantoja perusteltuina. Myös *Ratahallintokeskus ja Suomen Matkatoimistoalan Liitto ry* pitävät oikeusministeriön esittämiä ehdotuksia pääosin kannatettavina. *Rautatievirastolla* ei ole toimialaltaan huomautettavaa esitettyihin kantoihin.

Vammaisfoorumi ry ilmoittaa yhtyvän *Invalidiliitto ry:n*, *Näkövammaisten Keskusliitto ry:n* ja *Kynnys ry:n* esittämiin näkökohtiin.

4 NÄKEMYKSET POIKKEUSLUVISTA

4.1 Poikkeuslupa asetuksen soveltamisen lykkäämiseksi kotimaanliikenteessä

Asetuksen 2 artiklan 4 kohdan nojalla jäsenvaltio voi myöntää poikkeuslupan asetuksen soveltamisesta tiettyjä säännöksiä lukuun ottamatta rautateiden kotimaan liikennepalveluihin kokonaisuudessaan. VR Osakeyhtiö on esittänyt, että yhtiön kotimaan kaukoliikenteeseen myönnettäisiin viideksi vuodeksi poikkeuslupa asetuksen 18 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettun ateria- ja virvoketarjoiluvon soveltamisesta. Liikenne- ja viestintäministeriö on viitannut säännöksen joustavuuteen ja katsonut, että sitä on voitava soveltaa tilanteen edellyttämällä tavalla, eikä riittäviä perusteluja poikkeusluvalla ole sen mukaan esitetty. Myös oikeusministeriö katsoo alustavasti, että poikkeuslupan myöntämiselle ei ole perusteita.

Kuluttajavirasto, Suomen Kuluttajaliitto ry ja kuluttajariitalautakunta pitävät oikeusministeriön näkemystä poikkeuslupan myöntämättä jättämisestä perusteltuna. Myös *Näkövammaisten Keskusliitto ry* katsoo, että asetusta tulisi soveltaa kansallisessa liikenteessä.

VR-Yhtymä Oy (jäljempänä *VR*) viittaa VR Osakeyhtiön vuonna 2008 toimittamassa kirjeessä esitettyihin käytännön ongelmiin velvoitteen täyttämässä, mutta toteaa, että se voi artiklassa esitettyihin olosuhteisiin liittyviin ”kohtuusvaatimuksiin” vedoten hyväksyä oikeusministeriön esittämän alustavan kannan. *Suomen Matkatoimistoalan Liitto ry* katsoo, että VR:lle tulisi myöntää sen toivoma poikkeuslupa.

4.2 Poikkeuslupa kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisen liikenteen osalta

Pääkaupunkialueen taajamajunaliikenne poikkeaa luonteeltaan merkittävästi tavanomaisesta kotimaan kaukoliikenteestä, sillä matkustajamäärät ovat suuria, matkat keskimäärin lyhyitä ja yksittäistä tietyltä asemalta toiselle suuntautuvaa matkaa koskevan lipun asemesta taajamajunassa matkustetaan yleensä sarja- tai kausilipulla, joka oikeuttaa matkustamaan tietyllä vyöhyk välillä. Oikeusministeriö katsoo alustavasti, että pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueen taajamajunaliikenne tulisi rajata asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle toistaiseksi myönnettävällä poikkeusluvalla siltä osin kuin on kyse asetuksen 10 artiklassa tarkoitettusta lipunmyynti- ja varausjärjestelmästä, 17 artiklan mukaisesta korvausvastuusta, 18 artiklan 2 kohdan mukaisesta ateria- ja majoitusvelvollisuudesta sekä 22 – 24 artiklassa säädetystä vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuudesta.

Lipunmyynti- ja varausjärjestelmät (10 artikla)

Kuluttajavirasto, Suomen Kuluttajaliitto ry, Ratahallintokeskus, VR ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (jäljempänä *YTV*) pitävät oikeusministeriön kantaa perusteltuna.

Korvausvastuu (17 artikla)

Ratahallintokeskus, VR ja YTV tukevat oikeusministeriön kantaa.

Kuluttajavirasto yhtyy oikeusministeriön näkemykseen siitä, ettei vakiokorvausjärjestelmä pienten hyvityssummien ja aiheutuvan työmäärän vuoksi luultavimmin muodostuisi toimivaksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Se kuitenkin katsoo, että jos poikkeuslupa korvausvastuun osalta myönnetään, tulisi tällöin miettiä muita keinoja matkustajien aseman parantamiseksi, kuten matkustajan oikeutta hinnanalennukseen junavuoron viivästyksen johdosta, sillä lähiliikenteen viivästyksistä aiheutuva ajan menetys ja muu haitta on merkittävä suurelle joukolle työmatkalaisia ja muita junankäyttäjiä.

Kuluttajariitalautakunnan mielestä vakiokorvausjärjestelmästä ei ole syytä poiketa pelkästään korvaushakemusten laajamittaisuuden perusteella. Jos poikkeusta perustellaan korvausten suorittamisesta aiheutuvan työmäärän ja saatavan hyödyn epätasapainolla, nämä seikat tulisi selvittää. *Kuluttajariitalautakunta* ei myöskään pidä ylivoimaisena luoda esimerkiksi sellaista järjestelmää, jossa myöhästyneellä junalla matkustanut voisi saada vakiokorvausta vastaavan alennuksen ostaessaan seuraavan kerran junalipun asemalta.

Suomen Kuluttajaliitto ry pitää poikkeusta tarpeettomana. Se toteaa, että vähäiset korvausvaatimukset voidaan estää muun muassa hyödyntämällä asetuksessa rautatieyrityksille annettua oikeutta asettaa vähimmäisraja, enintään 4 euroa, jonka alittuessa korvausta ei makseta.

Ateria- ja majoitusvelvollisuus (18 artiklan 2 kohta)

Kuluttajavirasto, Ratahallintokeskus, VR ja YTV tukevat oikeusministeriön kantaa. Sen sijaan *Suomen Kuluttajaliitto ry* pitää ateria- ja majoituskorvauksia koskevaa poikkeusta tarpeettomana, koska asetus itsessään tarjoaa riittävät mahdollisuudet joustavaan ja olosuhteet huomioon ottavaan soveltamiseen.

Vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuus (22–24 artikla)

Ratahallintokeskus, VR ja YTV tukevat oikeusministeriön näkemystä. *VR* toteaa, että palveluun tarvittava henkilöstö vaatisi kohtuuttomasti resursseja ja johtaisi kustannusten nousuun, mikä mahdollisesti näkyisi myös lipun hinnassa. Myös apua tarvitsevien määrä on sen mukaan pieni suhteessa kokonaismatkustajamäärään. *VR* myös toteaa pyrkivänsä muilla tavoin jatkuvasti edistämään vammaisten junalla liikkumista.

Sosiaali- ja terveysministeriö, Invalidiliitto ry, Kuurojen Liitto ry, Näkövammaisten Keskusliitto ry ja Vammaisfoorumi ry sen sijaan vastustavat poikkeusluvan myöntämistä vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisvelvollisuudesta. Myös *Kynnys ry* pitää tärkeänä, että vammaisten matkustajien oikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti

myös rautatieliikenteessä. Se katsoo *Invalidiliitto ry:n* tavoin, että nykyiset oikeudelliset suojaimekanismit vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksien suojelemiseksi junaliikenteessä ovat riittämättömät.

Useat poikkeusluvan myöntämistä vastustavat viittaavat tältä osin muun muassa perustuslain yhdenvertaisuutta koskevaan 6 §:ään ja sen mahdollistamaan positiiviseen erityiskohteluun, perustuslain liikkumisvapautta koskevaan 9 §:ään sekä Suomen allekirjoittamaan YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista, jossa edellytetään muun muassa vammaisten henkilöiden yhdenvertaista oikeutta liikkumisvapauteen sekä velvoitetaan sopimuspuolet mahdollistamaan mahdollisimman itsenäinen liikkuminen vammaisille henkilölle. *Sosiaali- ja terveysministeriö* huomauttaa, että vammaisten henkilöiden ongelmat syntyvät usein sen vuoksi, ettei ympäristön suunnittelussa, rakentamisessa ja toiminnoissa ole riittävästi huomioitu heidän tarpeitaan. *Sosiaali- ja terveysministeriö* pitää mahdollisuutta esteettömään liikkumiseen keskeisenä keinona parantaa vammaisten ja liikuntarajoitteisten mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan täysivaltaisina kansalaisina, ja katsoo, että kustannussäästöt eivät ole hyväksyttävä peruste näiden henkilöiden osallisuuden edistämisen ja todellisen yhdenvertaisuuden toteuttamisen rajoittamiselle. Se myös esittää lausunnossaan erilaisia vaihtoehtoisia tapoja avunannon toteuttamiseksi.

Kuluttajavirasto toteaa vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä koskevan poikkeusluvan osalta, että poikkeusluvan myöntäminen edellyttää hyvin painavia perusteita. Sen mielestä asiaa arvioitaessa lausunnonantajina olevien vammaisjärjestöjen näkemyksille tulisi antaa suuri painoarvo.

Muut artiklat

VR pitää välttämättömänä, että lähiliikenne jätetään myös 16 artiklan a kohdan soveltamisalan ulkopuolelle. Artiklassa edellytetään, että matkustajalle palautetaan lipun hinta kokonaisuudessaan, mikäli junavuoro saapuu lopulliseen määräpaikkaansa 60 minuuttia myöhästyneenä. Lähiliikenteen erityispiirteiden vuoksi hinnan palautukseen oikeutettujen todentaminen sekä matkan todellisen hinnan selvittäminen voi VR:n mukaan olla käytännössä mahdotonta. Myös takaisinmaksua varten laadittava järjestelmä aiheuttaisi sen mukaan merkittäviä kustannuksia ja ongelmia, kuten väärinkäytösten riskiä. *Suomen Matkatoimistoalan Liitto ry* pitää VR:n näkemystä tältä osin perustelluna.

4.3 Poikkeuslupa Suomen ja Venäjän välisen liikenteen osalta

Oikeusministeriö pitää perustelluna, että Suomi myöntää viiden vuoden määräaikaisen poikkeusluvan olla soveltamatta asetusta Suomen ja Venäjän välisessä henkilöjunaliikenteessä.

Ratahallintokeskus ja *VR* kannattavat oikeusministeriön esitystä. Myöskään *Kuluttajavirasto* ja *Suomen Kuluttajaliitto ry* eivät vastusta poikkeusluvan myöntämistä.

4.4 Rautatievastuuasetuksen vakiokorvausjärjestelmän ja kansallisen korvaussääntelyn yhteensovittaminen

Oikeusministeriön alustavan kannan mukaan nykyisin sovellettavaa viivästys-sääntelyä rautatiekuljetuslain 21 §:ssä ei muuteta rautatievastuuasetuksen voimaan tulon johdosta. Säännösten välistä suhdetta kuitenkin selkeytetään ottamalla rautatiekuljetuslakiin viittaus rautatievastuuasetukseen. Rautatiekuljetuslain 21 §:n ja rautatievastuuasetuksen 17 artiklan mukaiset korvaukset sovitetaan yhteen siten, että viimeksi mainittu korvaus voidaan vähentää saman viivästysten johdosta rautatiekuljetuslain mukaisesti suoritettavasta korvauksesta, koska oikeusministeriön näkemyksen mukaan on syytä suhtautua varauksellisesti lainsäädäntöratkaisuihin, jotka johtavat vahingon ylittävän korvausvastuun syntymiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö, Suomen Asianajajaliitto ja VR pitävät oikeusministeriön kantaa hyväksyttävänä. *Liikenne- ja viestintäministeriö* pitää tärkeänä sen varmistamista, ettei viivästystilanteessa suoritettava korvaus ylitä tosiasiaa aiheutuneen vahingon määrää. *Suomen Asianajajaliitto* suhtautuu ehdotukseen myönteisesti myös siksi, että tällöin korvauksen kokonaismäärä ilmenisi samasta laista sen sijaan, että sääntely pirstoutuisi useisiin lähteisiin.

Suomen Matkatoimistoalan Liitto ry pitää erityisen tärkeänä, että rautatiekuljetuslain ja rautatievastuuasetuksen välistä suhdetta selkeytetään muuttamalla rautatiekuljetuslain 21 §:n sanamuotoa siten, että siitä ilmenee oikeus vähentää rautatievastuuasetuksen 17 artiklan mukainen vakiokorvaus rautatiekuljetuslain mukaisesti suoritettavasta korvauksesta. Sen mielestä pelkkä viittaus rautatievastuuasetukseen ei ole riittävän selkeä.

Kuluttajavirasto on samaa mieltä oikeusministeriön kanssa siitä, että rautatiekuljetuslain 21 §:n korvaussäännös tulee säilyttää rautatievastuuasetuksen täytäntöönpanon yhteydessä. Sen sijaan rautatievastuuasetuksen mukaista vakiokorvausta ei sen haittakorvausluonne huomioon ottaen pitäisi *Kuluttajaviraston* näkemyksen mukaan vähentää rautatiekuljetuslain nojalla maksettavasta korvauksesta. Myös *Suomen Kuluttajaliitto ry* suhtautuu vähennykseen kielteisesti. Se huomauttaa, että vakiokorvauksen ja vahingonkorvauksen välinen suhde on ratkaistu käsiteltäessä rautatievastuuasetusta EU:n eri toimielimissä, kun vakiokorvauksen vähentäminen mahdollisesti maksettavasta vahingonkorvauksesta on käsiteltyssä tarkoituksellisesti hylätty. *Suomen Kuluttajaliitto ry:n* mukaan rautatievastuuasetusta tuleekin tulkita siten, että vakiokorvaus on tarkoitettu käsiteltäväksi erillään vahingonkorvauksesta, eikä asetusta tämän johdosta mahdollista vakiokorvauksen vähentämistä mahdollisesta vahingonkorvauksesta.

5 MUUT HUOMIOT

Kuluttajariitalautakunta katsoo, että koska aterioiden ja virvokkeiden tarjoamisvelvollisuutta myöhästymistilanteessa koskevan 18 artiklan 2 a kohta on niin joustava, että se mahdollistaa velvoitteen asettamisen tapauskohtaisesti, lainkäyttäjän tulisi saada ohjausta siitä, millä pääasiallisilla kriteereillä kohtuullisuusarviointi suoritetaan.

Ratahallintokeskus ja VR toivovat, että kysymystä siitä, kuka on aseman haltija ja sen myötä avunannosta vastaava taho, selkeytettäisiin, sillä Suomessa asemien ja asema-

alueiden omistus on jakautunut monille eri toimijoille. *Ratahallintokeskuksen* mielestä on erityisen ongelmallista, että sitä pidettäisiin aseman haltijana 22 artiklan ja 24 artiklan tilanteissa, sillä Ratahallintokeskuksella ei ole henkilökuntaa millään asemalla, ja toisaalta se ei voi myöskään täysin luotettavasti antaa tietoa toisen organisaation järjestämistä avustustoimista toisella asemalla.

VR katsoo, ettei aina ole selvää, kuuluuko vastuu esimerkiksi korvaavan kuljetuspalvelun tai lippujen hinnan takaisinmaksun vaativassa tilanteessa pääkaupunkiseudulla YTV:lle vai VR:lle. Lisäksi VR esittää joitakin huomioita eräiden artiklojen soveltamisesta.

Invalidiliitto ry esittää useita huomioita asetustekstistä, jota se pitää joitakin osin liian tulkinnanvaraisena. Se toteaa, että jos itse asetustekstin implementoinnissa muutoksia ei voida kirjata, esitetyt näkökannat tulisi huomioida kansallisessa lainsäädännössä. Myös *Näkövammaisten Keskusliitto ry* pitää tärkeänä eräiden asetuksen sanamuotojen tarkentamista kansallisella tasolla.

Kynnys ry mainitsee useita vammaisten kohtaamia käytännön ongelmia rautateiden matkustuspalveluissa ja toivoo, että liikennettä järjestettäessä tehtäisiin aina vammaisvaikutusten arviointi. Lisäksi *Kynnys ry* pitää *Invalidiliitto ry:n* ja *Näkövammaisten Keskusliitto ry:n* tavoin tärkeänä, että myös vammaisjärjestöt ovat edustettuina 30 artiklan mukaisessa elimessä ja että 32 artiklan mukaiset säännökset asetuksen rikkomisen seuraamuksista ovat tosiasiallisesti tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Näkövammaisten Keskusliitto ry pitää epäkohtana sitä, että vammaiset eivät voi ostaa internetin välityksellä alennuslippuja eivätkä niin sanottuja saattajalippuja. *Kuurojen Liitto ry* puolestaan korostaa, että kaikki tiedottaminen asemilla ja junissa tulisi aina toteuttaa myös visuaalisessa muodossa.

LIITE**EU:n rautatievastuuasetuksen täytäntöönpanoa Suomessa koskevasta muistiosta pyydettiin lausuntoa seuraavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä:¹**

Liikenne- ja viestintäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kuluttaja-asiamies/Kuluttajavirasto
Kuluttajariitalautakunta
Ratahallintokeskus
Rautatievirasto

Invalidiliitto ry
Kuluttajat-Konsumenterna ry*
Kuurojen Liitto ry
Kynnys ry
Näkövammaisten Keskusliitto ry
Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Kuluttajaliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen matkatoimistoalan liitto ry
Vammaisfoorumi ry

VR Yhtymä Oyj

¹ (*):llä merkityiltä ei saatu lausuntoa.

Sarjan aiemmat julkaisut vuonna 2009

1. Hallinto-oikeuksien sähköinen tiedoksianto Veronsaajien oikeudenvilvontayksikköön
2. Jatkokäsittelylupa hovioikeudessa. Lausuntotiivistelmä
3. Väkivallan vähentäminen Suomessa
4. Pikaluottoihin liittyvän lainsäädännön uudistaminen. Lausuntotiivistelmä
6. Yhteistalouden purkaminen avoliiton päättyessä. Lausuntotiivistelmä
7. Vapaudenmenetyksestä maksettavan korvauksen hakeminen
8. Käsittelyn joutuisuus hallinnossa ja oikeussuojakeinot käsittelyn viivästyessä. Lausuntotiivistelmä
9. Luottotietolain muuttaminen. Lausuntotiivistelmä.
10. Yhteistalouden purkaminen avoliiton päättyessä. Yhteenveto kansalaispalautteesta
11. Tunnista, tunnusta ja toimi. Järvenpään väkivallan vähentämisen pilottihankkeen arviointi
12. Tiivistelmä yhdistyslakityöryhmän mietinnöstä (OMT 2008:3) annetuista lausunnoista
13. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus sekä maksukyky- ja tasetesti osakeyhtiön varojenjaossa
14. Surmansa saaneen läheisten korvaussuoja. Vahingonkorvauslain 5 luvun 4 a §:n ja rikosvahinkolain 8 §:n 3 momentin arviointia

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 03
www.om.fi

PB 25
00023 STATSRÅDET
tfn (09) 160 03
www.jm.fi